

Republica Moldova

CURTEA CONSTITUȚIONALĂ

DECIZIE

referitoare la cererea de suspendare a acțiunii Articolului II punctul 98
din Legea nr. 102 din 14 aprilie 2022 pentru modificarea unor acte
normative

(sesizarea nr. 54a/2022)

CHIȘINĂU

5 mai 2022

DECIZIE REFERITOARE LA CEREREA DE SUSPENDARE A ACȚIUNII UNOR
PREVEDERI DIN LEGEA NR. 102 DIN 14 APRILIE 2022 PENTRU MODIFICAREA UNOR
ACTE NORMATIVE

Curtea Constituțională, judecând în componența:

nei Liuba ȘOVA, *Președinte ad interim*,

Având în vedere sesizarea nr. 54a, înregistrată la 3 mai 2022,
Examinând *prima facie* sesizarea menționată,
Având în vedere actele și lucrările dosarului,

C O N S T A T Ă

1. La originea cauzei se află o sesizare depusă la Curtea Constituțională la 3 mai 2022, în baza articolelor 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, 25 lit. g) din Legea nr. 317 din 13 decembrie 1994 cu privire la Curtea Constituțională și 38 alin. (1) lit.g) din Codul jurisdicției constituționale nr. 502 din 16 iunie 1995, de dnii Adrian Lebedinschi și Grigore Novac, deputați în Parlamentul Republicii Moldova.

2. Autorii sesizării îi solicită Curții să verifice constituționalitatea prevederilor Articolelor I și II punctul 98 din Legea nr. 102 din 14 aprilie 2022 pentru modificarea unor acte normative, publicată în Monitorul Oficial al Republicii Moldova nr. 115-117 articolul 212 din 20 aprilie 2022.

3. Astfel, în conformitate cu articolul 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, controlul constituționalității legilor, în prezenta cauză a unor prevederi din Legea nr. 102 din 14 aprilie 2022 pentru modificarea unor acte normative, ține de competența Curții Constituționale.

4. Totodată, autorul sesizării i-a solicitat Curții să suspende acțiunea prevederilor Articolului II punctul 98 din Legea nr. 102 prenotată în baza articolelor 25¹ alin. (2) pct. 1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 7¹ alin. (2) pct. 1) din Codul jurisdicției constituționale.

5. Prin articolul II pct. 98 din Legea nr. 102 din 14 aprilie 2022 Codul contravențional a fost completat cu două articole: articolul 365⁴ [*încălcarea legislației în domeniul protecției antiteroriste*] și articolul 365⁵ [*Încălcarea drepturilor cetățenilor prin răspândirea atributelor și simbolurilor general cunoscute ce sunt utilizate în contextul unor acțiuni de agresiune militară, crime de război sau crime împotriva umanității, precum și al propagandei sau glorificării acestor acțiuni*].

6. Președintele *ad interim* observă că, deși solicită suspendarea acțiunii punctului 98 din Articolul II al Legii nr. 102 din 14 aprilie 2022, în argumentele lor, autorii sesizării se referă doar la prevederile prin care a fost completat Codul contravențional cu articolul 365⁵ „Încălcarea drepturilor cetățenilor prin răspândirea atributelor și simbolurilor general cunoscute ce sunt utilizate în contextul unor acțiuni de agresiune militară, crime de război sau crime împotriva umanității, precum și al propagandei sau glorificării acestor acțiuni”. Prin urmare, aceste prevederi constituie obiect al cererii privind suspendarea acțiunii.

DECIZIE REFERITOARE LA CEREREA DE SUSPENDARE A ACȚIUNII UNOR
PREVEDERI DIN LEGEA NR. 102 DIN 14 APRILIE 2022 PENTRU MODIFICAREA UNOR
ACTE NORMATIVE

7. În jurisprudența sa, Curtea a reținut că, potrivit normelor de tehnică legislativă, dispozițiile de modificare și de completare a unui act legislativ se încorporează, de la data intrării lor în vigoare, în actul de bază, identificându-se cu acesta. Prin urmare, intervențiile ulterioare de modificare și de completare a acestora trebuie raportate la actul de bază. Așadar, pentru facilitarea lecturii prezentei decizii, Președintele *ad interim* se va referi la normele actului de bază care au fost puse în discuție de autorii sesizării în cererea de suspendare, *i.e.* articolul 365⁵ din Codul contravențional.

8. Președintele *ad interim* reiterează că Curtea Constituțională poate suspenda, sesizată fiind, acțiunea actelor prevăzute la articolele 135 alin. (1) lit. a) din Constituție, 4 alin. (1) lit. a) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 4 alin. (1) lit. a) din Codul jurisdicției constituționale, dacă aceste acte afectează sau se referă la domeniile stabilite la articolul 25¹ alin. (2) din Legea citată și la articolul 7¹ alin. (2) din Codul menționat (DCC nr. 161 din 29 decembrie 2020, § 7). Curtea Constituțională va examina cererea de suspendare a actului normativ contestat cel târziu în a doua zi lucrătoare după înregistrarea sesizării (articolele 25¹ alin. (3) din Legea citată și 7¹ alin. (3) din Codul menționat). Totodată, potrivit articolelor 25¹ alin. (4) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 7¹ alin. (4) din Codul jurisdicției constituționale, în caz de imposibilitate a convocării plenului Curții, decizia de suspendare se emite printr-o dispoziție a Președintelui Curții Constituționale, cu confirmarea ulterioară obligatorie de către plenul Curții Constituționale. În acest sens, Președintele *ad interim* precizează că este în drept să examineze cererea de suspendare a acțiunii prevederilor contestate, dată fiind imposibilitatea convocării plenului Curții Constituționale și supunerii problemei ridicate analizei acesteia.

9. Președintele *ad interim* reiterează că măsura suspendării acțiunii unor acte contestate implică (i) să se stabilească dacă prevederile contestate afectează sau se referă la unul sau mai multe domenii indicate la articolul 25¹ alin. (2) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și la articolul 7¹ alin. (2) din Codul jurisdicției constituționale, iar rațiunea ei constă în (ii) evitarea unor prejudicii și consecințe negative iminente (a se vedea, *mutatis mutandis*, DCC nr. 161 din 29 decembrie 2020, § 10; DCC nr. 1 din 4 ianuarie 2021, § 9).

10. Președintele *ad interim* observă că articolul 365⁵ din Codul contravențional sancționează faptele de confecționare, vânzare, răspândire, deținere în vederea răspândirii și utilizare în public a atributelor și simbolurilor general cunoscute ce sunt utilizate în contextul unor acțiuni de agresiune militară, crime de război sau crime împotriva umanității, precum și al propagandei sau glorificării acestor acțiuni.

11. Autorii sesizării au pretins că acțiunea articolului 365⁵ din Codul contravențional ar afecta domeniile stabilite la articolul 7¹ alin. (2) pct. 1) literele b) și c) din Codul jurisdicției constituționale, *i.e.* drepturile și

DECIZIE REFERITOARE LA CEREREA DE SUSPENDARE A ACȚIUNII UNOR
PREVEDERI DIN LEGEA NR. 102 DIN 14 APRILIE 2022 PENTRU MODIFICAREA UNOR
ACTE NORMATIVE

libertățile fundamentale ale omului precum și democrația și pluralismul politic.

12. În susținerea cererii privind suspendarea acțiunii articolului 365⁵ din Codul contravențional autorii sesizării au invocat că aceste prevederi sunt de natură să creeze premise pentru sancționarea contravențională a faptelor de etalare a simbolurilor gloriei militare care, eventual, ar putea fi utilizate de participanți la evenimentele dedicate Zilei Victoriei și a comemorării eroilor căzuți pentru independența Patriei, zi de sărbătoare nelucrătoare conform articolului 111 din Codul muncii. Totodată, autorii au susținut că acțiunea prevederilor contestate ar afecta libertatea de exprimare protejată de articolul 32 din Constituție, prin faptul că ar interzice unele simboluri care comemorează ziua Victoriei. În acest sens, autorii sesizării nu au indicat niciun simbol de comemorare a zilei Victoriei, etalarea căruia ar fi sancționată de articolul 365⁵ din Codul contravențional.

13. Examinând solicitarea de suspendare a acțiunii prevederilor contestate, Președintele *ad interim* observă că autorii ei s-au limitat în a invoca articolele 25¹ alin. (2) pct. 1) pct. 1) lit. h) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și 7¹ alin. (2) pct. 1) literele b) drepturile și libertățile fundamentale ale omului și c) democrația și pluralismul politic din Codul jurisdicției constituționale. Astfel, Președintele *ad interim* menționează că, în cazul în care un autor al sesizării invocă riscul afectării unui domeniu prevăzut de articolul 25¹ alin. (2) pct. 1) din Legea cu privire la Curtea Constituțională și de articolul 7¹ alin. (2) pct. 1) din Codul jurisdicției constituționale, trebuie aduse argumente în acest sens. Chiar dacă riscul afectării unor drepturi fundamentale este abstract, cererile cu privire la suspendarea acțiunii actelor sesizate trebuie motivate. Simpla invocare a domeniilor de la articolul 7¹ alin. (2) pct. 1) literele b) și c) din Codul jurisdicției constituționale nu reprezintă o motivare suficientă și convingătoare în vederea suspendării acțiunii prevederii contestate (a se vedea, *mutatis mutandis*, DCC nr. 36 din 24 martie 2020).

Din aceste considerente, în baza articolelor 135 alin. (1) lit. a), 140 alin. (2) din Constituție, 4, 25¹, 26 din Legea cu privire la Curtea Constituțională, 6, 7¹, 61 și 64 din Codul jurisdicției constituționale, Președintele *ad interim*

DISPUNE

1. *Se respinge* solicitarea domnilor Adrian Lebedinschi și Grigore Novac, deputați în Parlamentul Republicii Moldova, referitoare la suspendarea acțiunii Articolului II, punctul 98 din Legea nr. 102 din 14 aprilie 2022 pentru modificarea unor acte normative.

DECIZIE REFERITOARE LA CEREREA DE SUSPENDARE A ACȚIUNII UNOR
PREVEDERI DIN LEGEA NR. 102 DIN 14 APRILIE 2022 PENTRU MODIFICAREA UNOR
ACTE NORMATIVE

2. Prezenta decizie este definitivă, nu poate fi supusă niciunei căi de atac, intră în vigoare la data adoptării și se publică în *Monitorul Oficial al Republicii Moldova*.

Președinte *ad interim*

Liuba ȘOVA

Chișinău, 5 mai 2022

DCC nr. 64

Dosarul nr. 54a/2022